

og derfor var man fra Tysklands Side nødt til at gøre, hvad man gjorde. Hvis nu den belgiske Konseilspræsident, Forsvarsminister og Førstemand sammen med den belgiske Konge havde udfærdiget en Instruks i 1906—07 og havde ført Forhandlinger med England, ganske analoge med de Forhandlinger, det ærede Medlem førte med Tyskland, og hvis Tyskland i 1914 kunde have paavist, at den belgiske Konseilspræsident havde gennem en Instruks, underskrevet af den belgiske Konge, meddelt England, at i Tilfælde af Krig mellem England og Tyskland vilde Belgien holde sig neutralt, men skulde dette vise sig umuligt, vilde Belgien under en tysk-engelsk Krig holde med England imod Tyskland — saa vilde alle sikkert indrømme, at det da vilde have været fuldstændig berettiget, at Tyskland gjorde, hvad det gjorde, i 1914. Jeg siger til mine ærede Kolleger her: Er der nogen af Dem, der tror, at der i Belgien, naar man ikke havde anet det mindste om saadanne Forhold og havde set Ulykken vælte ind over Landet, vilde have været en eneste, der havde vovet at stille sig ved Siden af den Mand, der havde ført en saadan Ulykke ind over Landet? I 1916 skrev man i franske Blade, at det vilde være ønskeligt, i høj Grad ønskeligt, om man kunde knytte Ringen sammen, der omklamrede Tyskland, og om man ogsaa fra Nord kunde faa et Fremstød; og i den franske Presse opfordrede man England til at søge at faa det maget saaledes, at der ogsaa kunde ske et Fremstød fra Nord. Den engelske Presse erklærede imidlertid, at dette kunde ikke lade sig gøre, og skrev: Vi er gaaet i Krigen som en Protest imod Tysklands Indfald i Belgien, vi kan derfor ikke overfor et lille strengt neutralt Land tænke paa at bryde dette Lands Neutralitet. Jeg vil sige: Hvis man i 1916 havde vidst, at der var tilkendegivet overfor Tyskland af Danmarks Førstemand sammen med Danmarks Konge, at hvis Danmark ikke kunde holde sig neutralt, vilde det gaa med Tyskland imod England — saa vilde det have været en Ulykke for Danmark. Det, der maa gøre det fordømmeligt, er dette: Hvorfor vidste den danske Befolkning det ikke? Vi undgik dette, men jeg siger, vi maa i Dag — jeg haaber fra alle Sider — være enige om dette: Vi taaler det ikke mere i Fremtiden.

Der har fra radikal og socialdemokratisk Side været rettet skarpe Angreb paa det ærede Medlem fra Ringkøbing for de Forhandlinger, han førte i 1906—07. Jeg gentager, at det er ikke

Motivet, det er ikke Bevæggrunden, det er ikke det, han vilde opnaa, vi fordømmer, men det er dette, at han troede, at han var saa stor den Gang, at det ikke kom den Befolkning ved, der, hvis det var gaaet galt, skulde have lagt Ryg til. Der maa for Fremtiden ingen Steder være nogen enkelt Mand, der har Lov til i den Grad at træffe Aftaler, hvorved Landene udsættes for Farer, som det hidtil er sket. Og jeg siger: Vil Venstre stille sig ved Siden af sin Formand og gaa ud og sige: Det er godt og fortræffeligt, hvad han lavede i 1906—07, saa siger Venstre med det samme: Og det bør gøres om igen, naar Lejlighed tilbyder sig. Jeg siger imidlertid, som det ærede Medlem fra Ringkøbing sagde ved en anden Lejlighed: Gud ske Lov, Vælgerne er ikke dumme. De har set, hvad den Slags hemmelige Forhandlinger har ført med sig af Ulykker og Fortræd, og vi ser i disse Dage, hvad Sidestykket til det, det ærede Medlem præsterede i 1906—07, har forvoldt af Ulykker og Fortræd.

Vi siger derfor: Vi taaler ikke, at noget lignende gentager sig, og den Mand, der vover det, naar vi har en parlamentarisk Forfatningsform, maa være umulig i et saadant Lands Politik. Det er det, Krigen maa have lært os. Hvad har vi ellers ud af, hvad vi har set af alle de Ulykker og al den Fortræd, der er kommet af denne Krig? Der er ingen, der vil vove at paastaa, at det ikke er disse hemmelige Forhandlinger, der har ført Landene ind i al den Ulykke; men saa skal vi ikke sige: Her i Danmark er det godt, som har gjort Fortræd alle andre Steder. Derfor mener jeg: Kan vi faa den Betyggelse, den Garanti fra det ærede Medlem fra Ringkøbing og det Parti, han tilhører, at noget lignende maa aldrig gentage sig i Danmark, saa kan vi lade det hvile, saa er vi saa lykkelige, at det ikke gjorde Fortræd, og at det ikke behøver at gøre Fortræd fremtidig heller. Men hvis det ærede Medlem og det Parti, han tilhører, vil sige, at det var godt og fortjenstfuldt, og stiler efter igen at komme til Styret for eventuelt at gentage det, der skete i 1906—07 — det gaar jeg da ud fra, for naar det var godt, saa er en Gentagelse jo forsvarlig —, saa vil jeg sige: Saa udsætter man ved en saadan Politisk Danmark ogsaa i Øjeblikket for økonomiske Farer udadtil. Der er ikke Tvivl om, at man ikke i England med Velvillie ser paa, at Forhandlinger af den Art føres. Vi maa herhjemme ikke tro, at det alene er Militarismen, vi skal til at føre Kamp